

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

SIIRT

SOSYO-EKONOMİK PROFİLİ

VEYSEL KARANI
HAZRETLERİ TURBESİ

AĞUSTOS 1997

ANKARA

T.C.
BAŞBAKANLIK
GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ
BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

SIIRT

SOSYO-EKONOMİK PROFİLİ

T.C. BAŞBAKANLIK GAP BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI DÖKÜMANTASYON MERKEZİ	
YER NO	76-B
DEMİRBAŞ NO	4938

AĞUSTOS 1997

ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. Ülke ve Bölge'deki Yeri	7
2. Fiziki Yapı - Çevresel Kaynaklar	7
2.1. Su ve Toprak Kaynakları Potansiyeli	9
2.2. Hidroelektrik Enerji Potansiyeli	10
2.3. İçme ve Kullanma Suyu	11
2.4. Taşkın Kurutma ve Islah Tesisleri	11
3. Demografik Yapı	11
4. Göç Hareketleri	13
5. İktisadi Faal Nüfus	14
6. Fiziksel Altyapı	15
6.1. Ulaşım Sistemleri	15
6.2. Kentsel Altyapı Durumu	16
6.3. Kırsal Altyapı Durumu	16
6.4. Organize Sanayi Bölgesi ve Küçük Sanayi Siteleri	17
7. Sağlık Hizmetleri	18
8. Eğitim Altyapısı ve Eğitim Düzeyi	19
9. Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması	19
10 Güneydoğu Anadolu Projesi ve Siirt	19
10.1. Garzan Projesi	19
10.2. Ilısu Projesi	19
11. 1997 Yılı Yatırımları	20
12. GAP İdaresi Faaliyetleri	22

Siirt

BATMAN

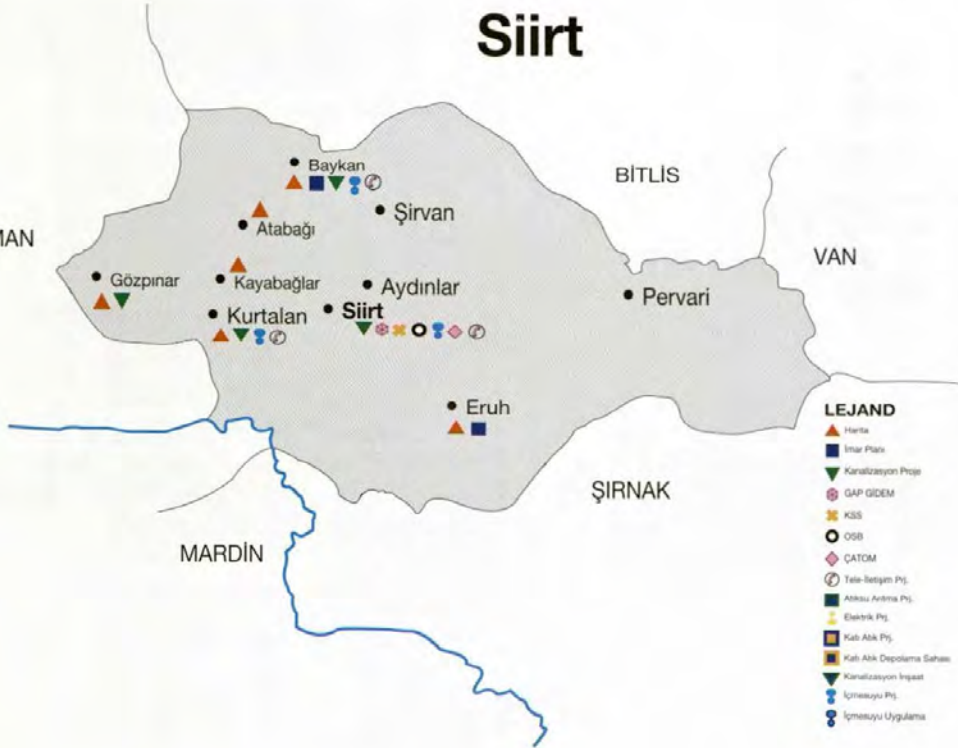
BITLIS

VAN

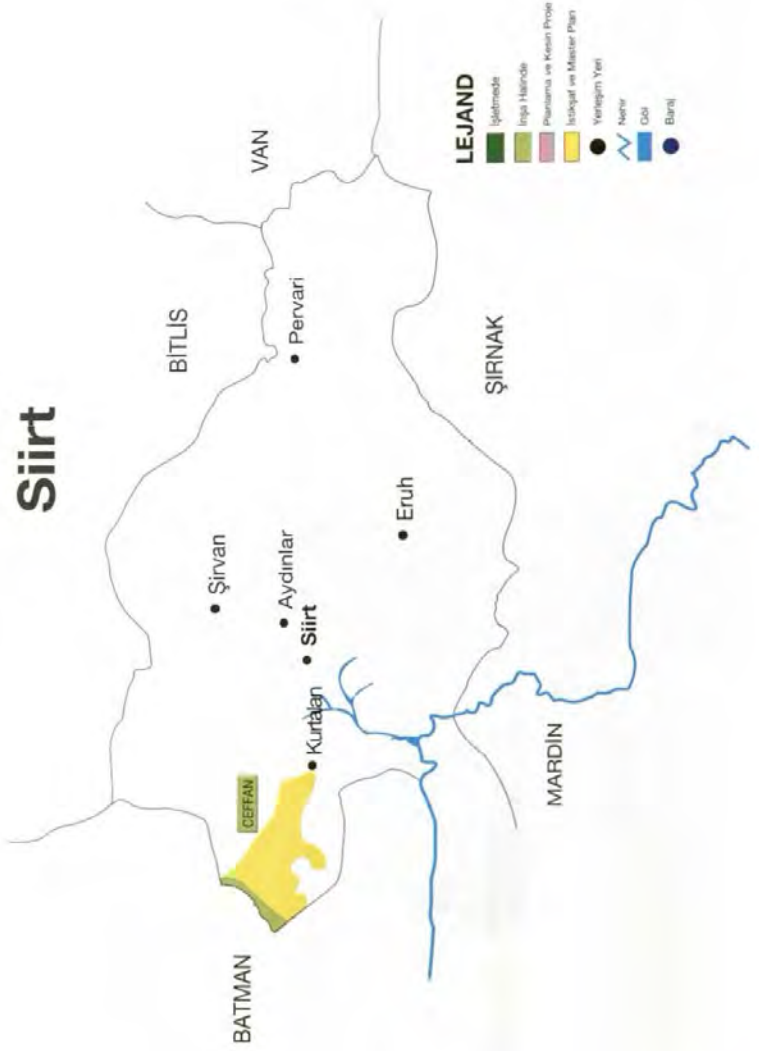
MARDİN

ŞIRNAK

GAP İDARESİ FAALİYETLERİ

DSİ PROJELERİ

SIIRT

1. ÜLKE VE BÖLGE'DEKİ YERİ

Güneydoğu Anadolu'da yer alan Siirt İli'nin yüzölçümü 5 406 km² olup, GAP Bölgesi içinde % 7.17'lik bir alanı kaplamaktadır.

Siirt İli doğuda Van, batıda Batman, kuzeyde Bitlis ve güneyde Şırnak illeri ile çevrilmiştir.

Siirt İli'nin bugünkü sınırları 1990 yılında yapılan bir idari düzenlemeyle

belirlenmiştir. İlin batı kesiminde yer alan Batman, Beşeri, Kozluk ve Sason ilçeleri yeni kurulan Batman İli'ne; güneydoğu kesimindeki Güçlükonak ve Şırnak ilçeleri de Şırnak İli'ne bağlanmıştır.

2. FİZİKİ YAPI ÇEVRESEL KAYNAKLAR

Akarsu vadileriyle derin biçimde parçalanmış olan Siirt İli topraklarının doğu kesimini İncebel Dağı ve

Herakol Dağı, güney kesimini Cudi, Çerzand ve Raman dağları engebelendirir. İlin en yüksek noktası Herakol Dağı'nın 2 953 metreye ulaşım doruğudur.

İlin en önemli akarsuları Batman Çayı, Garzan Çayı ve Botan Çayı'dır.

Siirt İli yazların sıcak ve kurak, kışların da soğuk ve yağışlı geçtiği kara ikliminin etkisi altındadır. Yıllık ortalama yağış miktarı 726.5 mm, ortalama nem oranı ise % 51'dir.

Siirt İli'nin deniz seviyesinden yüksekliği 895 metredir. İlde kaydedilen

yıllık en yüksek sıcaklık 46 °C, en düşük sıcaklık ise -19.3 °C'dir.

GAP illeri içinde tarıma en az elverişli iller Siirt ve Adıyaman'dır. DSİ X. Bölge Müdürlüğü yayınlarında yer alan Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü (KHGM) etüt sonuçlarına göre, Siirt İli topraklarının ancak % 15'i tarıma elverişlidir. Çayır ve mera alanları ilin % 33'ünü, fundalık-orman arazisi ise % 46'sını kaplamaktadır. Bu oranlar GAP Bölgesi için sırasıyla % 45, % 31 ve % 20'dir. Türkiye genelinde ise sırasıyla % 37, % 28 ve % 30'dur.

2.1. Su ve Toprak Kaynakları Potansiyeli

Genel Bilgiler

Yüzölçümü	:	5 406 km ²
Rakım	:	1 060 m
Yıllık Ortalama Yağış	:	767 mm
Ortalama Akış Verimi	:	16.94 l/s/km ²
Ortalama Akış/Yağış Oranı	:	0.69

2.1.1. Su Kaynakları Potansiyeli

Yerüstü Suyu Toplamı	:	3 200 hm ³ /yıl
• Dicle Havzası'ndan	:	3 200 hm ³ /yıl
Yeraltı Suyu	:	10 hm ³ /yıl
Toplam Su Potansiyeli	:	3 210 hm ³ /yıl
Dicle Nehri Akışı	:	14 921 hm ³ /yıl
Toplam Su Akışı	:	14 921 hm ³ /yıl
Baraj Rezervuar Yüzeyleri	:	—
• İlisu Barajı	:	—
Gölet Rezervuar Yüzeleri	:	
• Ceffan Göleti	:	82 ha
Akarsu Yüzeyleri	:	1 098 ha
• Dicle Nehri	:	60 ha
• Botan Çayı	:	1 038 ha

2.1.2. Toprak Kaynakları Potansiyeli ve Kullanım Şekli

KHGM Etüt Sonuçları

• Tarıma Elverişli Arazi	:	88 547 ha (% 15)
• Çayır-Mera	:	195 761 ha (% 33)
• Orman-Fundalık	:	278 576 ha (% 46)
Sulanabilir Arazi	:	86 885 ha

DSİ Etüt Sonuçları

• Etüt Edilen Arazi	:	24 388 ha	
• Sulamaya Elverişli Arazi	:	23 973 ha (% 28)	
• Ekon. Olarak Sulanabilir	:	23 973 ha (% 28)	

DSİ Sulamaları

Ön İnceleme (İstikşaf) ve Master Planı Tamamlanan	:	20 000 ha	(% 83)
• Garzan Projesi	:	20 000 ha	
Planlaması Tamamlanan	:	—	
Kesin Projesi Tamamlanan	:	—	
Küçük Su İşleri	:	—	
İnşa Halinde Olan	:	3 973 ha	(% 17)
• Garzan-Kozluk Sulaması	:	3 973 ha	
İşletmede Olan Büyük Su Pr.	:	—	
İşletmede Olan Küçük Su Pr.	:	—	
İl Toplamı	:	23 973 ha	(% 100)

Diğer Sulamalar

• Kooperatif Sul. (YAS)	:	—	
• KHGM Sulamaları	:	668 ha	(brüt)
		635 ha	(net)
• Halk Sulamaları	:	4 392 ha	(brüt)
		4 300 ha	(net)
Toplam	:	5 060 ha	(brüt)
İl Genel Toplamı	:	29 033 ha	

2.2. Hidroelektrik Enerji Potansiyeli

Etüt Prog. Yeralan veya İleriki

Yıllarda Ele Alınacak Olan : 1 099 MW		4 135 GWh/yıl	
• Erüh Barajı	:	38 MW	134 GWh/yıl
• Alkumru Barajı (EİE)	:	222 MW	812 GWh/yıl
• Çetin Barajı (EİE)	:	350 MW	1 237 GWh/yıl

• Pervari Barajı (EİE)	: 192 MW	635 GWh/yıl
• Keskin Barajı (EİE)	: 164 MW	740 GWh/yıl
• Oran Barajı (EİE)	: 40 MW	189 GWh/yıl
• Narlı Barajı (EİE)	: 36 MW	168 GWh/yıl
• Tarihler Barajı	: 20 MW	85 GWh/yıl
• Şirvan Barajı	: 28 MW	98 GWh/yıl
• Hizan Barajı	: 9 MW	37 GWh/yıl

Planlaması ve Kesin Pr.

Tamamlanan : —

İnşa Halinde Olan : —

İşletmede Olan : 1.6 MW 6 GWh/yıl

• Botan HES : 1.6 MW 6 GWh/yıl

İl Hidroelektrik Enerji Top. : 1 100.6 MW 4 141 GWh/yıl

İl Enerji Toplamı : 1 100.6 MW 4 141 GWh/yıl

2.3. İçme ve Kullanma Suyu

İller Bankası tarafından yürütülmektedir.

2.4. Taşkın, Kurutma ve Islah Tesisleri

Planlama ve Kesin Pr. Tamamlanan : 4 adet, 7 ha

İnşa Halinde Olan : —

1996 Yatırım Programında Olan : —

İşletmede Olan : —

İl Toplamı : 4 adet, 7 ha.

3. DEMOGRAFİK YAPI

Siirt İli'nin 1985 yılında 524 741 olan nüfusu, 1990 yılında yapılan yeni idari düzenleme sonucu 243 435'e düş-

müştür. Toplam nüfusunun 110 139'u il ve ilçe merkezlerinde yaşamakta olan Siirt İli için % 45 olan kentleşme oranı GAP Bölgesi için % 55.6, Türkiye için % 59'dur.

İlçe Adı	Nüfusu (1990)	Şehir Nüfusu	Köy Nüfusu	Yüzölçümü (km ²)	Nüfus Yoğunluğu
Merkez İlçe	82 075	68 320	13 755	273	301
Aydınlar	5 203	2 789	2 414	84	62
Baykan	27 387	5 169	22 218	594	46
Eruh	28 726	5 929	22 797	1 218	24
Kurtalan	47 035	17 295	29 740	763	62
Pervari	26 871	5 178	21 693	1 459	18
Şirvan	26 138	5 459	20 679	1 015	26
İl Toplamı	243 435	110 139	133 296	5 406	45
GAP	5 158 013	2 870 251	2 287 762	75 358	68
Türkiye	56 473 035	33 326 351	23 146 684	774 815	73

Kaynak : DİE, 1990 Genel Nüfus Sayımı İdari Bölünüş

Siirt İli 7 ilçe merkezi, 271 köy ve 232 köyaltı yerleşmeden oluşmaktadır. Köy nüfusu toplam nüfusun yaklaşık % 55'ini oluşturmaktadır. Bu oran GAP Bölgesi'nde % 44.4, Türkiye genelinde ise yaklaşık % 41'dir.

Bölge'de 68 kişi olan nüfus yoğunluğu Siirt İli'nde 45 kişi olup, bu sayının oldukça altındadır. Yıllık nüfus artış hızı binde 12.50 ile GAP genelinin (binde 36.22) ve Türkiye genelinin (binde 21.71) oldukça altındadır.

Siirt'te toplam hanehalkı sayısı 31 640, ortalama hanehalkı büyüklüğü ise 7.69 kişidir. Bölge'de hanehalkı sayısı 758 745, Türkiye'de 11 188 636'dır. Ortalama hanehalkı büyüklüğü ise GAP Bölgesi için 6.79, Türkiye için 5 kişidir. Bölge'de evlenmiş kadın başına 4.82, Türkiye genelinde 3.70

canlı doğan çocuk düşerken, bu oran Siirt İli'nde 4.98'dir. Toplam doğurganlık hızı 6.33 ile 4.37 olan Bölge ortalamasının ve 2.65 olan Türkiye ortalamasının oldukça üstündedir.

Siirt İli'nde bebek ölüm hızı binde 80'dir. GAP genelinde binde 66 olan bu oran Türkiye için binde 67'dir.

Nüfus yaş gruplarına göre dağılımı incelendiğinde, 1990 yılı verilerine göre 0-14 yaş arası toplam il nüfusunun % 50.7'sini, 15-64 yaş grubu % 46.7'sini, 65 yaş ve yukarısı % 2.6'sini oluşturmaktadır. GAP Bölgesi'nde bu oranlar sırasıyla % 47.2, % 50.1 ve % 2.7 iken Türkiye geneli için sırasıyla % 35, % 61 ve % 4'tür. Diğer bir deyişle gerek Bölge, gerekse Siirt İli genç bir nüfusa sahiptir.

4. GÖÇ HAREKETLERİ

İç göç oranları, 1975 - 1980 dönemi ile 1980 - 1985 dönemi karşılaştırıldığında ülke düzeyinde binde 70'ten binde 65'e düştüğü halde, Bölge'de binde 41'den binde 44'e yükselmiştir. Aynı dönemlerde Siirt İli'nde iç göç oranının binde 47'den binde 43'e düştüğü gözlenmiştir.

Dış göç oranları iller düzeyinde ele alındığında 1975-1980 döneminde Siirt binde 77 ile Şanlıurfa (binde 90) ve Mardin'in (binde 89) arkasından en yüksek orana sahip olmuştur. 1980-1985 döneminde ise Siirt binde 85'e yükselen dış göç oranı ile öne çıkmıştır.

GAP İdaresi'nce 1994 yılında yaptırılan GAP Bölgesi Nüfus Hareketleri Araştırması sonuçlarına göre GAP içindeki kentlerde göç il ve ilçe merkezleri arasında aşağı yukarı eşit olarak dağılmıştır; ilçe ortalaması % 41.6 ile % 47.8, il ortalaması ise % 37.2 ile % 42 arasında değişmektedir. En çok göç edildiği söylenen merkezlerin başında Gaziantep gelmektedir. Bu ili sırasıyla Adıyaman, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Mardin izlemektedir. GAP dışı merkezlerle birlikte bakıldığında Adana-Mersin yöresine göç veren GAP illeri Şanlıurfa, Mardin ve Diyarbakır'dır.

Göç nedenlerine bakıldığında Siirtlilerin % 90.4'ünün ekonomik neden-

lerle göç ettiği söylenebilir. Geçim sıkıntısı, topraksızlık, işsizlik gibi nedenleri ayrı ayrı söyleyenlerin yanısıra, birkaçını birarada söyleyenler de bu orana dahil edilmiştir. Okumak, evlenmek, iyi bir yaşam kurmak vb. sosyal nedenlerle göç eden Siirtliler % 3.8'i oluşturmaktadır. Can güvenliği, ağa baskısı gibi siyasi neden gösteren Siirtliye rastlanmazken, kan davası, aile bireylerinin daha önce göçmüş olması gibi kültürel ve ailevi nedenlerle göç eden Siirtlilerin oranı % 3.81'dir.

5. İKTİSADİ FAAL NÜFUS

Siirt İli'nde, 1990 yılı verilerine göre 87 423 kişi olan iktisaden faal nüfus

sun % 41'ini kadın nüfusu oluşturmaktadır. GAP Bölgesi'nde de iktisaden faal nüfus 1 779 014 kişi olup, içindeki kadın nüfusun oranı % 37'dir.

1996 yılı itibariyle, Siirt İli'nde işletmede olan sanayi kuruluşlarının üretim konuları; karma yem, sulu klima, kürek, çimento, metal eşyadır. Bazı sanayi kuruluşları ise tamamlandıkları halde işletme sermayesi yetersizliği gibi nedenlerden ötürü üretim faaliyetinde bulunamamaktadırlar. Bu kuruluşların üretim konuları ise süt mamülleri, un üretimi, fıstık işleme, nevesim, kilim dokumadır. İnşaatı yarım kalmış işletmeler: Pamuk işleme, kablo üretimi, meyan balı, sabun imalatı, alçı imalatıdır.

iktisadi faaliyet kollarına göre 12 ve yukarı yaştaki faal nüfus (1985 - 1990)

İktisadi Faaliyet Kolları	1985	1990
- Ziraat, Avcılık, Ormancılık ve Balıkçılık	134 332	62 607
- Madencilik	610	121
- İmalat Sanayi	5 762	1 948
- Elektrik, Gaz ve Su	97	156
- İnşaat	4 161	3 151
- Toptan ve Perakende Ticaret	6 083	2 828
- Ulaştırma-Haberleşme	2 796	1 586
- Mali Kurumlar, Sigorta vb.	1 151	348
- Toplum Hizmetleri	22 108	14 587
- İyi Tanımlanamamış Faaliyetler	766	91
TOPLAM	177 866	87 423

Kaynak: DİE, GAP II İstatistikleri 1950-1994

İktisadi faaliyet kollarında 12 ve daha yukarı yaştaki faal nüfusun oransal değişme eğilimi:

İktisadi Faaliyet Kolları	1985 (%)			1990 (%)		
	Türkiye	GAP	Siirt	Türkiye	GAP	Siirt
- Tarım	58.95	70.82	75.52	53.66	67.29	71.61
- Madencilik	0.67	0.20	0.34	0.56	0.17	0.14
- İmalat Sanayi	10.63	4.98	3.24	11.90	5.94	2.23
- Elk., Gaz ve Su	0.11	0.08	0.05	0.34	0.20	0.18
- İnşaat	3.65	3.21	2.34	5.06	4.36	3.60
- Top. ve Per. Tic.	6.73	5.19	3.42	7.93	5.65	3.23
- Ulaştırma-Hab.	3.00	2.47	1.58	3.32	2.46	1.81
- Mali Kur. Sig. vb.	1.89	0.71	0.65	2.32	0.72	0.41
- Toplum Hizmet.	13.85	11.91	12.43	14.30	12.89	16.69
- İyi Tanımlanmamış Faaliyetler	0.52	0.43	0.43	0.61	0.32	0.10
TOPLAM	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

Kaynak: DIE, GAP II İstatistikleri 1950-1994

6. FİZİKSEL ALTYAPI

6.1. Ulaşım Sistemleri

6.1.1. Karayolları

Siirt ili'nde 1996 yılı itibariyle toplam 489 km'lik devlet ve il yolu bulunmaktadır. Bu yolların 297 km'si (% 60.7) asfalt, 90 km'si (% 18.4) stabilize ve 42 km'si (% 8.5) topraktır. GAP Bölgesi'nde mevcut olan 5 417 km devlet ve il yolunun 4 247 km'si asfalt (% 78.4), 577 km'si stabilize (% 10.6) ve 161 km'si topraktır (% 2.9).

1995 yılı itibariyle ilde toplam 1 869 km uzunluğunda köy yolu mevcuttur.

6.1.2. Demiryolu

GAP Bölgesi'nde iki ana demiryolu hattı vardır. Birincisi Bölge'nin güney sınırı boyunca doğu-batı doğrultusunda ilerleyerek Türkiye'yi Doğu Suriye ve Kuzeybatı Irak'a bağlar. Diğer hat ise Malatya'yı Diyarbakır'a ve Siirt'in Kurtalan İlçesi'ne bağlar. Bazı tali hatlar da dahil olmak üzere Bölge'deki toplam demiryolu uzunluğu 805 km'dir. Bölge içindeki bütün hizmetler tek hatlı demiryollarıyla görülmektedir.

Büyük kentlerden yalnızca Gaziantep, Diyarbakır ve Batman demiryolundan doğrudan yararlanabilmekte-

dir. Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Adıyaman kentleri demiryolu hattından 10-50 km uzakta bulunmaktadır.

6.1.3. Havayolu ve Havaalanı

Siirt İli'nde halen tarifeli seferlerin yapıldığı bir havaalanı mevcuttur.

6.2. Kentsel Altyapı Durumu

Siirt İli'nde 7 ilçe merkezi ve 1996 yılı itibarıyla 13 belediye teşkilatı var-

dır. Bu belediyelerin 12'sinin halihazır haritası alınmış ve imar planı yapılmış olup, Beğendik Belediyesi'nin harita ve imar planı yoktur.

Siirt İli'nde 16 adet içmesuyu tesisi tamamlanmış durumdadır. 1997 Yılı Yatırım Programı'nda ise Pervari, Gözpınarı ve Şirvan içmesuyu projeleri yer almaktadır.

Siirt İli'nde Merkez İlçe'nin kanalizasyon şebeke tesisi tamamlanmış-

tır. Pervari İlçesi'nin şebeke tesisi yıllık yatırım programı çerçevesinde devam etmektedir. Kurtalan, Gözpınarı ve Şirvan ilçelerinin kanalizasyon şebeke tesisi çalışmaları ise henüz proje aşamasındadır.

Gözpınarı ve Kurtalan ilçeleri kanalizasyon şebekesi ve arıtma tesisi ihalesi 1996 yılı içerisinde yapılmış olup, projelerin yapımı 1997 yılında devam etmektedir.

6.3. Kırsal Altyapı Durumu

Siirt İli'nde 1990 yılı nüfus sayımına göre 271 köy vardır. Bu köylerin toplam nüfusu 293 827'dir.

1994 yılı verilerine göre Siirt İli'nde köylerin % 94.1'inin telefon bağlantısı mevcuttur. Telefon bağlantılı köylerin oranı 1985 yılında sadece % 19.6 idi.

Siirt İli'nde elektrik ulaştırılmış köy sayısı 1985 yılında % 50.5 iken, bu oran 1995 yılında % 97.6'ya yükselmiştir.

1995 yılı verilerine göre, 503 kırsal yerleşmenin 315'inde (% 62.6) yeterli içmesuyu vardır. 62 kırsal ünitenin (% 12.3) içmesuyu yetersizdir. 126 kırsal ünite (% 25) ise içmesuyu tesisi yoktur. GAP Bölgesi'nde içmesuyu olan ünite oranı % 52.8, yetersiz içmesuyu bulunan ünite oranı % 14.5, içmesuyu bulunmayan ünitelerin oranı ise % 32.5'tir. Türki-

ye genelinde bu oranlar sırasıyla % 65.7, % 14.7 ve % 19.5'tir.

İlde toplam 1 869 km köy yolu vardır. Bu yolların 67 km'si (% 3.5) asfalt, 886 km'si (% 47.4) stabilize, 658 km'si (% 35.2) tesviye ve 258 km'si (% 13.8) ham yoldur. GAP Bölgesi'nde bu oranlar sırasıyla % 6.7, % 52.2, % 28 ve % 12.9'dur. Türkiye genelinde ise sırasıyla % 11.3, % 48.9, % 23.1 ve % 16.7'dir.

6.4. Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) ve Küçük Sanayi Siteleri (KSS)

Siirt Organize Sanayi Bölgesi 100 ha genişliğinde olup, 1997 Yılı Yatırım Programı'nda yer almaktadır.

1997 Yatırım Programı'nda 128 işyeri kapasiteli Siirt (Merkez) KSS'nin yapımı da yer almaktadır.

7. SAĞLIK HİZMETLERİ

Siirt İli'nde 1996 yılı sonu itibariyle 3 hastane ve 255 adet hasta yatağı mevcuttur. 10 000 kişiye düşen yatak sayısı 10.0'dur. GAP Bölgesi'nde bu sayı 12.5'tir.

İlde 24 sağlık ocağı, 101 sağlık evi, 1 verem savaş dispanseri, 1 ana çocuk sağlığı ve aile planlaması merkezi, 1 halk sağlığı laboratuvarı ve 1 adet sağlık meslek lisesi mevcuttur.

1994 yılsonu itibariyle ilde 15 uzman hekim, 119 pratisyen hekim, 15 dış

hekim, 45 eczacı, 96 sağlık memuru, 113 hemşire ve 84 ebe görev yapmaktadır. Bu dönemde bir uzman hekim 16 995, bir pratisyen hekim 1 142, bir dış hekime 16 995, bir hemşireye 876 ve bir ebeye 1113 kişi düşmektedir. GAP genelinde bu sayılar sırasıyla 8 332, 3 079, 18 479, 2 262 ve 3 290'dır.

1995 yıl sonu itibariyle, Siirt İli'nde yalnız Sağlık Bakanlığı'na bağlı kurumlarda 10 uzman hekim, 88 pratisyen hekim, 6 dış hekimi, 128 hemşire, 75 sağlık memuru, 116 ebe olmak üzere toplam 423 sağlık personeli görev yapmaktadır.

8. EĞİTİM ALTYAPISI VE EĞİTİM DÜZEYİ

Siirt ili'nde 1996-1997 öğretim yılında 354 ilkokul, 34 ortaokul, 7 genel lise, 8 mesleki ve teknik lise, 3 yatılı ilköğretim bölge okulu (YİBO) ve 19 ilköğretim okulu mevcuttur.

Okul başına düşen öğrenci sayısı ilkokulda 111, ortaokulda 183, genel lisede 352, mesleki ve teknik lisede 263, YİBO'da 561 ve ilköğretim okulunda 686'dır.

Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ilkokulda 46, ortaokulda 33, genel lisede 20, mesleki ve teknik lisede 11, YİBO'da 24 ilköğretim okulunda ise 40'tır.

9. SOSYO-EKONOMİK GELİŞİMİŞLİK SIRALAMASI

DPT Bölgesel Gelişme ve Yapısal Uyum Genel Müdürlüğü'nce yapılan çalışmada (1996), 858 ilçe içinde Siirt'in gelişmişlik sıralaması şöyledir:

Merkez	186
Aydınlar	547
Kurtalan	743
Baykan	795
Eruh	839
Şirvan	848
Pervari	853

10. GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ VE SİİRT

10.1. Garzan Projesi

GAP ile yapımı öngörülen 13 adet projeden biri olan Garzan Projesi kapsamında Dicle Nehri'nin önemli kollarından Garzan Çayı üzerinde Garzan Barajı'nın yapımı önerilmiştir.

Garzan Barajı sulama ve enerji amaçlı olarak ön inceleme kademesinde incelenmiş olup, 90 MW kurulu güçle yılda 315 milyon kilovatsaat enerji üretilecek ve Garzan Çayı'nın sağ ve sol sahilinde bulunan yaklaşık 60 000 ha alanın sulanması baraj sayesinde sağlanmıştır olacaktır.

Ön inceleme kademesinde baraj yeri olarak seçilen yer, jeolojik yapı ve su tutma yönünden bazı belirsizlikleri ihtiva etmektedir. Bu belirsizliklerin boyutunu ve alınacak önlemleri belirlemek amacıyla gerek baraj aks yerinde, gerekse rezervuarda ayrıntılı ve çok kapsamlı jeolojik etütlerin yapılması gerekmektedir. Planlama kademesindeki arazi etütlerinin tamamlanmasından sonra projenin mühendislik hizmetleri işine başlanabilecektir.

10.2. Ilisu Projesi

Ilisu Projesi "Dicle Havzası İstikşaf Raporu"nda yer alan projeler demeti

içinde iç karlılık oranı yönünden en kazançlı ve stratejik yönden en önemli olanıdır.

Dicle Nehri Türkiye'de en büyük hidrolik potansiyale sahip ikinci nehir dir. Dicle Nehri sularından yararlanmak amacı ile DSİ tarafından 1971 yılında yayınlanan "Dicle Havzası İstikşaf Raporu" nun ortaya koyduğu na göre rusubati en yüksek olan Dicle Nehri'nin dizginlenebilmesi ancak

Ilisu Barajı ile mümkün olacaktır. Cizre Barajı'ndan yapılacak sulamalar için gerekli su Ilisu Barajı'nda depolanacaktır.

Suriye Sınırı'ndan yaklaşık 60 km membada bulunan ve gövde hacmi bakımından Atatürk Barajı'ndan sonra ikinci büyük baraj durumunda olan bu baraj 1 200 MW kurulu güç ile yılda 3 833 milyon kilovatsaat enerji üretecektir.

11.1997 YILI YATIRIMLARI

1997 Yılı Yatırım Programı çerçevesinde Siirt İli'ne yaklaşık 1.5 trilyon TL ödenek ayrılmıştır. Bu tahsis GAP'a 1997 yılı için ayrılan 77.5 trilyon TL tutarındaki toplam ödeneğin % 1.9'una tekabül etmektedir.

Siirt İli'ne 1997 yılında yapılan toplam yatırım tahsislerinde, sektörel bazda farklılıklar göze çarpmakla beraber, bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 32 düzeyinde reel artış gerçekleşmiştir.

1997 Yılı Yatırımlarının Siirt İli'ndeki Sektörel Dağılımı (Milyar TL)

Sektörler	Siirt	GAP	GAP İçindeki Oranı (%)
- Tarım	31.5	16 091.0	0.2
- Madencilik	20.1	4 175.5	0.5
- İmalat	30.3	342.2	8.8
- Enerji	192.2	31 379.1	0.6
- Ulaştırma-Haberleşme	481.6	7 911.0	6.1
- Turizm	1.6	60.0	2.7
- Konut	40.0	196.0	20.4
- Eğitim	108.5	5 558.0	2.0
- Sağlık	43.0	2 511.7	1.7
- D.K. Hizmetleri	565.8	9 311.4	6.1
TOPLAM (*)	1 514.6	77 535.9	1.9

(*) İli ve GAP toplamları; 1997 yılı Yatırım Programı'nda yer alan münferit proje tahsislerine, Yatırım Programı'nda "muhtelif" adı altında yer alan projelerin il bazında ayrıştırılmış tahsisleri, ilgili kuruluşlardan alınan bilgiler doğrultusunda, ilave edilerek bulunmuştur.

(**) Mahalli idare yatırımları dahil değildir.

1996 ve 1997 Yılları Yatırım Tahsislerinin Sektörel Dağılımı ve Artış Oranları

Önemli Sektörler	1997 Yılı Sabit Fiyatlarıyla, Milyar TL		
	1996 (1)	Artış Oranı (2/1)	1997 (2)
- İmalat	85.3	(64.5)	30.3
- Enerji	216.6	(11.3)	192.2
- Ulaştırma-Haberleşme	359.5	33.9	481.6
- Eğitim	165.0	(34.3)	108.5
- D.K. Hizmetleri	231.1	144.8	565.8
- Diğer Sektörler	89.1	—	136.2
TOPLAM	1 146.6	32.1	1 514.6

1994 ve 1995 yıllarında Siirt İli yatırım teşviği almamıştır. 1996 yılında 625.6 milyar TL toplam yatırım tutarı olan 6 adet teşvik belgesi verilmiştir. Öngörülen istihdam 80 kişidir. 1997 yılı Nisan ayı itibarıyla Siirt İli teşvik almamıştır.

12. GAP İDARESİ FAALİYETLERİ

12. GAP İdaresi'nce yapılan çalışmaları sonucunda 2005 yılı itibarıyla üretim ve istihdam etüdüleri aşağıda verimmiştir.

GAP İdaresi'nce yürütülen çalışmalarda, GAP'ın tamamlanması ve projenin devreye girmesiyle Siirt İli'nde 92 568 ha'lık bir alanda yapılan ekim sonucu 570 495 ton bitki-

sel üretim gerçekleştirileceği tahmin edilmektedir. Bu üretim 1995 yılı fiyatlarıyla 3.8 trilyon TL'lik bir katma değer ve 442 038 kişilik bir istihdam yaratacaktır.

Siirt İli'nde toplam 162 386 baş hayvandan 1995 yılı fiyatlarıyla 1.7 trilyon TL'lik bir katma değer yaratılacaktır.

Toplam 219 981 ha'lık alanda ormancılık faaliyetleri yürütülerek 246 milyar TL'lik bir katma değer elde edilecektir.

Sanayi sektöründe tarıma dayalı sanayide il toplamında 2.8 trilyon TL'lik bir katma değer yaratılacaktır. Bu sanayi türleri un, bulgur, ekmek, çırçır, pamuk ipliği, pamuklu dokuma,

Siirt 2005 Yılı Nüfus ve İstihdam Tahminleri

	NÜFUS			İSTİHDAM		
	Kır	Kent	Toplam	Kır	Kent	Toplam
Aydınlar	1 927	3 960	5 887	1 073	1 109	2 182
Baykan	13 167	7 952	21 119	7 333	1 671	9 004
Eruh	55 105	10 228	65 333	31 768	2 512	34 280
Kurtalan	75 923	43 076	118 999	42 282	9 046	51 328
Pervari	23 812	9 991	33 473	13 261	2 379	15 640
Siirt	7 018	100 964	107 982	5 005	28 270	33 275
Şirvan	21 069	13 739	34 808	11 733	3 756	15 489
TOPLAM	198 022	189 580	387 602	112 455	48 743	161 198

Kaynak : GAP İdaresi, GAP Bölgesel Ulaşım ve Altyapı Çalışması, 1993

kesimhane-et işleme, kanatlı kesimhane, süt ve mamülleri sanayileridir. Bu sanayilerde toplam 3 851 kişi istihdam edilecektir.

GAP İdaresi'nce Siirt İli'nde Yapılan Projeler :

- * Kanalizasyon ve arıtma projesi yapılan ilçeler: Kurtalan, Gözpinarı.
- * İmar planı yapılan ilçeler: Baykan.
- * Halihazır haritası yapılan ilçeler: Baykan.

1993

Gözpinarı	Kanalizasyon, Umumi WC
Pervari	Kanalizasyon, İçmesuyu
Atabağı	Kanalizasyon, İçmesuyu
Kayabağlar	Kanalizasyon, İçmesuyu
Baykan	Yağmursuyu kanalı

- * Tele-iletişim projesi yapılan ilçeler: Merkez, Kurtalan, Baykan.

12.2. GAP İdaresi 1997 Yılı Çalışma Programında Bulunan Projeler:

Eruh imar planı

GAP İdaresi, acil altyapı sorunlarının çözümü amacıyla 1993 yılında Siirt İli belediyelerine aynı yardımlar yapmıştır. Bu belediyeler; Baykan, Atabağı, Kayabağlar, Gözpinar ve Pervari'dir.

İşin Konusu

1996

Merkez	Kanalizasyon, İçmesuyu
Aydınlar	Kanalizasyon, Dere Islahı
Baykan	Umumi WC, Dere Islahı
Gökçebağ	Kanalizasyon
Atabağı	Kanalizasyon, İçmesuyu
Kayabağlar	İçmesuyu Deposu, WC, Kanalizasyon
Ziyaret	Kanalizasyon, İçmesuyu
Eruh	Kanalizasyon
Kurtalan	Kanalizasyon, İçmesuyu
Gözpınar	Su Deposu, Motopomp, Kanalizasyon
Pervari	İçmesuyu
Şirvan	Köprü Yapımı
Beğendik	Kanalizasyon

İşin Konusu**1997**

Merkez	Kanalizasyon
Aydınlar	Dere Islahı
Kayabağlar	Kanalizasyon-Su Dep.-Umumi WC

İşin Konusu

T.C.

BAŞBAKANLIK

GÜNEYDOĞU ANADOLU PROJESİ

BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI

BAŐKANLIK

Uđur Mumcu'nun Sokađı No : 59

GaziosmanpaŐa 06700 ANKARA

Tel : (312) 445 02 15

Fax : (312) 437 67 77

BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

Urfa Tüneli ÇıkıŐ Ağzı

P.K. 155, 63000 ŞANLIURFA

Tel : (414) 314 17 50

Fax : (414) 313 50 73

E-mail: gap-x@tr-net.net.tr • E-mail: gapu-x@tr-net.net.tr • İntenet: www.gap.gov.tr